

Pszczyna, dnia 26.02.2021 r.

DEF.0310.1.2021

**Rada Miejska
w Pszczynie**

Burmistrz Pszczyny

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity z dnia 17 września 2020. Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 z późn.zm.) Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczynie składa sprawozdanie z działalności za 2020 r. oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2021 rok.

SPIS TREŚCI

I. Część ogólna	strona 4
1. Dane ogólne o wykonaniu budżetu	strona 4
II. Dochody budżetowe	strona 5
1. Wykonanie dochodów w ujęciu tabelarycznym	strona 5
2. Część opisowa dochodów budżetowych	strona 5
III. Wydatki budżetowe	strona 9
1. Wykonanie wydatków w ujęciu tabelarycznym	strona 9
2. Część opisowa wydatków budżetowych	strona 10
IV. Charakterystyka świadczeniobiorców w Gminie Pszczyna w zakresie pomocy społecznej	strona 20
V. Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie w 2020 roku	strona 22
1. Klub Integracji Społecznej	strona 22
2. Prace społecznie użyteczne	strona 23
3. Punkt Interwencji Kryzysowej	strona 23
4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	strona 24
5. Klub Seniora	strona 26
6. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020	strona 27
7. Projekt Unijny „Sprawniej i lepiej – wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Pszczynie”	strona 27
8. Projekt Unijny „Droga do zmiany”	strona 28
9. Wolontariat	strona 30
10. Świadczenia rodzinne	strona 31
11. Fundusz alimentacyjny	strona 31
12. Stypendia i zasiłki szkolne	strona 31
13. Świadczenie wychowawcze Program „Rodzina 500 plus”	strona 31

14. Świadczenie „Dobry Start”	strona 31
15. Program „Za życiem”	strona 32
16. Opłatek Maltański	strona 32
17. Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie w okresie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 w 2020 roku	strona 32
VI. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2021 r.	strona 34

I. Część ogólna

1. Dane ogólne o wykonaniu budżetu

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczynie dysponował w roku 2020 budżetem ogółem w wysokości 92.627.865,00 zł z tego:

- środki finansowe z Gminy	5.286.101,00
- dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone z administracji rządowej	84.594.951,00
- dotacje celowe z budżetu państwa – na zadania własne gminy (dożywianie)	79.500,00
- dotacje celowe z budżetu państwa – na zadania własne gminy (zas. okresowe)	210.133,00
- dotacje celowe z budżetu państwa – na zadania własne gminy (zas. stałe i skł. na ub. zdr.)	933.461,00
- dotacje celowe z budżetu państwa – na zadania własne gminy na częściowe utrzymanie OPS	569.113,00
- dotacje celowe z budżetu państwa – na zad. własne gminy (program „Wspieraj Seniora”)	118.721,00
- dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zatrudnienia asystentów rodziny	5.100,00
- dotacje celowe z budżetu państwa – na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym	92.179,00
- środki europejskie z EFS na realizację projektu RPO WSL	213.215,00
- środki europejskie z EFS i dotacja z budżetu państwa na realiz. proj. POWER	313.691,00
- dochody gminy z tyt. odpł. za usługi opiekuńcze	41.700,00
- dochody budżetu państwa z tytułu świadczeń nienależnie pobranych	170.000,00

II. Dochody budżetowe

1. Wykonanie dochodów w ujęciu tabelarycznym

Dział	Rozdział	Treść	Plan	Wykonanie	%
852		Pomoc społeczna	2.502.529,17	2.269.449,32	90,69
	85213	Składki na ub. zdrowotne	73.100,00	69.958,41	95,70
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz skł. na ubezpiec. społ. – dotacja na zadania własne (zasiłki okresowe)	218.833,00	219.259,12	100,20
	85216	Zasiłki stałe	868.361,00	855.248,82	98,50
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej – dot. z budżetu na zad. własne (utrzymanie OPS) i dotacje celowe na program finans. z udziałem środków europejskich	895.733,17	807.037,24	90,10
	85228	Usługi opiekuńcze	35.066,00	39.756,20	113,38
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	79.500,00	79.500,00	100,00
	85295	Pozostała działalność	331.936,00	198.689,53	59,86
854	85415	Pomoc materialna dla uczniów	92.179,00	66.507,36	72,15
855		Rodzina	84.747.056,00	84.278.924,54	99,45
	85501	Świadczenie wychowawcze	66.253.000,00	66.089.810,05	99,75
	85502	Świadczenia rodzinne, świad. z fun. alim. oraz skł. na ub. emer. i rent. z ubezpieczenia społ.	16.179.458,00	15.898.217,17	98,26
	85504	Wspieranie rodziny	2.234.620,00	2.214.770,00	99,11
	85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	79.978,00	76.127,32	95,18

2. Część opisowa dochodów budżetowych

Realizacja budżetu po stronie dochodów w ujęciu analitycznym przedstawia się następująco:

Dział 852 POMOC SPOŁECZNA

plan: 2.502.529,17   wykonanie: 2.269.449,32   90,69%

Rozdział 85213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne

plan: 73.100,00   wykonanie: 69.958,41   95,70%

dotacja celowa z budżetu państwa na zadania własne

Rozdział 85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne

plan: 218.833,00	wykonanie: 219.259,12	100,20%
------------------	-----------------------	---------

na wykonanie dochodów w tym rozdziale składa się:

- zwrot opłat za DPS za lata ub.	9.300,19
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy (zasiłki okresowe)	209.958,93

Rozdział 85216 - Zasiłki stałe

plan: 868.361,00	wykonanie: 855.248,82	98,50%
------------------	-----------------------	--------

na wykonanie dochodów w tym rozdziale składa się:

- zwrot z tyt. świadczeń nienależnie pobranych	2.078,51
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy (zasiłki stałe)	853.170,31

Rozdział 85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej

plan: 895.733,17	wykonanie: 807.037,24	90,10%
------------------	-----------------------	--------

środki w tym rozdziale to:

- dochody z tytułu różnych opłat	1.328,00
- dotacja celowa z budżetu państwa na real. zad. zleconych	9.929,00
- dotacja celowa z budżetu państwa na częściowe pokrycie kosztów utrzymania Ośrodka Pomocy Społecznej	569.113,00
- dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich	226.667,24

Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze

plan: 35.066,00	wykonanie: 39.756,20	113,38%
-----------------	----------------------	---------

Dochody w tym rozdziale to:

- odpłatność podopiecznych za usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunki zatrudnione w Ośrodku Pomocy Społecznej w wysokości 34.986,20
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań z administracji rządowej zleconych gminie - 4.770,00

Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania

plan: 79.500,00	wykonanie: 79.500,00	100,00%
-----------------	----------------------	---------

- dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Rozdział 85295 - Pozostała działalność.

plan: 331.936,00	wykonanie: 198.689,53	59,86%
------------------	-----------------------	--------

- płatności w zakresie budżetu środków europejskich – 194.704,86

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zad. wł. (Program „Wspieraj Seniora”) - 3.984,67

Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów.

plan: 92.179,00	wykonanie: 66.507,36	72,15%
-----------------	----------------------	--------

- dotacja celowa z budżetu państwa (rezerwa) na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym - 64.710,00

- zwrot z tyt. świadczeń nienależnie pobranych - 1.797,36

Dział 855 RODZINA

plan: 84.747.056,00	wykonanie: 84.278.924,54	99,45%
---------------------	--------------------------	--------

Rozdział 85501 – Świadczenia wychowawcze.

plan: 66.253.000,00	wykonanie: 66.089.810,05	99,75%
---------------------	--------------------------	--------

dochody w rozdziale to:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych gminie – 66.061.850,28

- zwroty świadczeń nienależnie pobranych wraz z ustawowymi odsetkami – 27.948,17

- dochody z tyt. opłat za czynności egzekucyjne - 11,60

Rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

plan: 16.179.458,00	wykonanie: 15.898.217,17	98,26%
---------------------	--------------------------	--------

dochody w tym rozdziale to:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań z administracji rządowej zleconych gminie 15.821.802,46

- zwroty świadczeń nienależnie pobranych wraz z odsetkami ustawowymi 76.356,71

- dochody z tyt. opłat za czynności egzekucyjne - 58,00

Rozdział 85504– Wspieranie rodziny.

plan: 2.234.620,00   wykonanie: 2.214.770,00   99,11%

dochody w rozdziale to:

- dotacja celowa z budżetu państwa za zadania własne z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny – 5.100,00
- dotacja celowa z budżetu państwa na real. zad. zlec. „Dobry Start” – 2.209.670,00

Rozdział 85513– Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne.

plan: 79.978,00   wykonanie: 76.127,32   95,18%

dochody w rozdziale to:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych gminie – 76.127,32

III. Wydatki budżetowe

1. Wykonanie wydatków w ujęciu tabelarycznym

Dział	Rozdział	Treść	Plan	Wykonanie	%
852		Pomoc społeczna	6.904.510,20	6.385.898,67	92,49
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1.000,00	705,45	70,55
	85213	Składki na ubezpiecz. zdrowotne	73.100,00	69.958,41	95,70
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze	2.155.001,19	2.037.340,65	94,54
	85216	Zasiłki stałe	860.361,00	853.170,31	99,16
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	2.855.962,00	2.715.979,70	95,10
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej – realizacja projektu POWER współfin. ze środków EFS	313.691,17	226.667,24	72,26
	85228	Usługi opiekuńcze	33.566,00	17.709,00	52,76
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	136.000,00	134.404,10	98,83
	85232	Klub Integracji Społecznej	84.500,00	82.349,04	97,45
	85295	Poz. działalność	139.121,00	17.183,16	12,35
	85295	Poz. dział. – realizacja projektu współfin. ze środków EFS	252.207,84	230.431,61	91,37
854	85415	Pomoc materialna dla uczniów	142.179,00	80.888,00	56,89
855		Rodzina	85.369.476,00	84.937.913,94	99,49
	85501	Świadczenie wychowawcze	66.200.000,00	66.061.850,28	99,79
	85502	Świadczenia rodzinne, świad. z fund. alim. oraz skł. na ub. emeryt. i rent. z ubezpieczenia społ.	16.151.760,00	15.888.545,88	98,37
	85504	Wspieranie rodziny	2.937.738,00	2.911.390,46	99,10
	85513	Składki na ubezpiecz. zdrowotne	79.978,00	76.127,32	95,18

2. Część opisowa wydatków budżetowych

Dział 852 POMOC SPOŁECZNA

plan: 6.904.510,20   wykonanie: 6.385.898,67   92,49%

Rozdział 85205 – Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

plan: 1.000,00   wykonanie: 705,45   70,55%

§ 4210 – Zakup materiałów.

plan: 1.000,00   wykonanie: 705,45

Rozdział 85213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne

plan: 73.100,00   wykonanie: 69.958,41   95,70 %

§ 4130. Składki na ubezpieczenia zdrowotne

plan: 73.100,00   wykonanie: 69.958,41   95,70 %

składki zdr. opłacone za osoby pobier. zas. stałe   69.958,41

Rozdział 85214 - Zasilki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne

plan: 2.155.001,19   wykonanie: 2.037.340,65   94,54%

	<u>plan</u>	<u>wykonanie</u>
zadania własne finansowane z Gminy:	1.944.868,19	1.817.381,72
zadania własne finan. z budż. państwa (zas. okresowe)	210.133,00	209.958,93
	-----	-----
	2.155.001,19	2.037.340,65

w tym:

§ 3110. Świadczenia społeczne.

	<u>plan</u>	<u>wykonanie</u>
zadania własne finansowane z Gminy:	376.068,19	304.178,93
zadania własne finan. z budż. Państwa (zas. okresowe)	210.133,00	209.958,93
	-----	-----
	586.201,19	514.137,86

w tym:

zadania własne – finansowane ze środków Gminy	304.178,93
- schronienie	190.135,70
- zasiłki celowe na różne formy pomocy	114.043,23
zadania własne – finansowane z budżetu państwa	209.958,93
- zasiłki okresowe – ogółem	209.958,93
w tym przyznane:	
z powodu bezrobocia	119.252,93
z powodu długotrwałej choroby	28.976,00
z powodu niepełnosprawności	25.041,00
inne	36.689,00

Minimalna wysokość zasiłku okresowego od 2008 r. wynosi **50%** różnicy między kryterium dochodowym z ustawy o pomocy społecznej a dochodem osoby (w przypadku osoby samotnie gospodarującej) i **50%** różnicy między kryterium dochodowym rodziny z ustawy o pomocy społecznej a dochodem rodziny (w przypadku rodziny).

Wydatki na zasiłki okresowe w minimalnej wysokości pokryto dotacją celową z budżetu państwa.

§ 4300. Zakup usług pozostałych (zadania własne)

plan: 50.000,00	wykonanie: 40.638,50	81,28%
-----------------	----------------------	--------

wydatki dotyczą usług pogrzebowych

§ 4330. Opłaty za pobyt w Domu Pomocy Społecznej

plan: 1.518.800,00	wykonanie: 1.482.564,29	97,61%
--------------------	-------------------------	--------

Odpłatność gminy za pobyt 54 mieszkańców w DPS.

Rozdział 85216 - Zasiłki stałe

plan: 860.361,00	wykonanie: 853.170,31	99,16%
------------------	-----------------------	--------

§ 3110. Świadczenia społeczne.

plan: 860.361,00	wykonanie: 853.170,31	99,16%
------------------	-----------------------	--------

Zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących -	804.387,04
---	------------

Zasiłki stałe dla osób pozostających w rodzinie -	48.783,27
---	-----------

Rozdział 85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej

plan: 2.855.962,00	wykonanie: 2.715.979,70	95,10%
--------------------	-------------------------	--------

	plan	wykonanie
finansowane przez gminę	2.276.920,00	2.136.937,70
finansowane z budżetu państwa	579.042,00	579.042,00

---

razem:	2.855.962,00	2.715.979,70
--------	--------------	--------------

§ 3020. Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń.

plan: 1.920,00	wykonanie: 1.340,00	69,79%
----------------	---------------------	--------

§ 3110. Świadczenia społeczne.

plan: 13.383,00	wykonanie: 13.383,00	100,00%
-----------------	----------------------	---------

§ 4010. Wynagrodzenia osobowe pracowników.

plan: 1.886.860,00	wykonanie: 1.801.298,69	95,47%
--------------------	-------------------------	--------

§ 4040. Dodatkowe wynagrodzenie roczne.

plan: 139.257,00	wykonanie: 139.256,18	100,00%
------------------	-----------------------	---------

wypłata „trzynastki” dla pracowników OPS

§ 4110,4120,4140,4440. Składki na ubezpieczenie społeczne, fundusz pracy, ZFŚS, PFRON

plan: 440.253,00	wykonanie: 426.606,55	96,90%
------------------	-----------------------	--------

Wydatki dotyczą pochodnych od wynagrodzeń osobowych i dodatkowej nagrody rocznej oraz odpisu na ZFŚS.

§ 4170. Wynagrodzenia bezosobowe.

plan: 10.000,00	wykonanie: 5.432,00	54,32%
-----------------	---------------------	--------

§ 4210. Materiały i wyposażenie.

plan: 34.046,00	wykonanie: 31.980,48	93,93%
-----------------	----------------------	--------

§ 4260. Zakup energii (energia elektryczna, CO, woda)

plan: 32.751,00	wykonanie: 23.157,04	70,71%
-----------------	----------------------	--------

§ 4270. Zakup usług remontowych.

plan: 32.000,00	wykonanie: 31.624,25	98,83%
-----------------	----------------------	--------

§ 4280. Zakup usług zdrowotnych.

plan: 5.800,00	wykonanie: 5.800,00	100,00%
----------------	---------------------	---------

§ 4300. Zakup usług pozostałych.

plan: 99.592,00	wykonanie: 83.589,84	83,93%
-----------------	----------------------	--------

opłaty pocztowe, opłaty skredytowane i pozostałe usługi

§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych.

plan: 3.000,00	wykonanie: 3.000,00	100,00 %
----------------	---------------------	----------

§ 4400 – Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale.

plan: 115.800,00	wykonanie: 113.740,92	98,22 %
------------------	-----------------------	---------

§ 4410. Delegacje służbowe krajowe

plan: 31.000,00	wykonanie: 30.769,22	99,25%
-----------------	----------------------	--------

§ 4430. Różne opłaty i składki

plan: 4.300,00	wykonanie: 139,84	3,26%
----------------	-------------------	-------

Ubezpieczenie majątku OPS.

§ 4700 – Szkolenie pracowników.

plan: 6.000,00	wykonanie: 4.861,69	81,03%
----------------	---------------------	--------

Realizacja projektu POWER 2014-2020 pt. „Sprawniej i lepiej – wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Pszczynie”.

plan: 313.691,17	wykonanie: 226.667,24	72,26%
------------------	-----------------------	--------

- finansowany ze środków europejskich (84,28%) - 191.035,14

- finansowany ze środków dotacji celowej (15,72%) - 35.632,10

Projekt realizowany jest od 01.09.2019 r. do 31.03.2021 r. i wydatki w 2020 r. dotyczą wdrażania zmian organizacyjnych w Ośrodku i doskonalenia umiejętności zawodowych poprzez organizowanie szkoleń dla pracowników, umożliwienie korzystania z superwizji prowadzonej przez certyfikowanych superwizorów i coachingu.

Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze

plan: 33.566,00	wykonanie: 17.709,00	52,76%
finansowane przez Gminę - 12.939,00		
finansowane z budżetu państwa - 4.770,00		

§ 4170. Wynagrodzenia bezosobowe.

plan: 20.000,00	wykonanie: 4.489,00	22,49%
-----------------	---------------------	--------

Wydatki dotyczą usług opiekuńczych świadczonych na rzecz podopiecznych na umowę-zlecenie.

§ 4300. Zakup usług pozostałych..

plan: 13.566,00	wykonanie: 13.220,00	97,45%
-----------------	----------------------	--------

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez terapeutów dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania.

plan: 136.000,00	wykonanie: 134.404,10	98,83%
finansowane przez Gminę - 54.904,10		
finansowane z budżetu Państwa - 79.500,00		

W ramach programu zostały sfinansowane:

- posiłki dla dzieci do 7 roku życia -	151,20
- posiłki dla uczniów szkół -	1.289,30
- posiłki dla osób dorosłych i chorych -	19.683,60
- zas. cel. na zak. żywności i przyg. posiłku -	113.280,00

Rozdział 85232 – Klub Integracji Społecznej.

plan: 84.500,00	wykonanie: 82.349,04	97,45%
-----------------	----------------------	--------

§ 4010, 4040, 4110, 4120, 4170. Wynagrodzenia osobowe, „13” i pochodne

plan: 83.500,00	wykonanie: 81.499,41	97,60%
-----------------	----------------------	--------

- wynagrodzenia osobowe -	65.885,94
- pochodne od wynagrodzeń -	10.913,47
- dod. wynagrodzenie roczne -	4.700,00

§ 4210. Zakup materiałów i wyposażenia

plan: 1.000,00	wykonanie: 849,63	84,96%
----------------	-------------------	--------

Rozdział 85295 - Pozostała działalność.

plan: 391.328,84	wykonanie: 247.614,77	63,28%
------------------	-----------------------	--------

§ 3110. Świadczenia społeczne

plan: 12.400,00	wykonanie: 12.202,32	98,40%
-----------------	----------------------	--------

świadczenia wypłacane przez gminę bezrobotnym skierowanym do wykonywania prac społecznie użytecznych**12.202,32**

- świadczenia dla 14 osób bezrobotnych wykon. prace społ. użyt.

w jednostkach organizacyjnych gminy (szkoły, przedszkola, OPS, MZZ) 12.202,32

realizacja projektu RPO WSL

plan: 252.207,84	wykonanie 230.431,61	91,37%
------------------	----------------------	--------

realizacja projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków EFS w partnerstwie z Powiatem Pszczyńskim pt. „Droga do zmiany”

- finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego - 194.704,86

- finansowany przez Gminę w ramach wkładu własnego - 35.726,75

realizacja rządowego Programu „Wspieraj Seniora”

plan: 126.721,00	wykonanie: 4.980,84	3,93%
------------------	---------------------	-------

- finansowany przez Gminę (20%) - 996,17

- finansowany z dotacji budżetu państwa (80%) - 3.984,67

Dział 854 Edukacyjna Opieka Wychowawcza

plan: 142.179,00	wykonanie: 80.888,00	56,89%
------------------	----------------------	--------

Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów

plan: 142.179,00	wykonanie: 80.888,00	56,89%
------------------	----------------------	--------

- finansowane przez Gminę (20%) - 16.178,00

- finansowane przez budżet państwa (80%) - 64.710,00

w tym:

- stypendia szkolne:

plan: 139.079,00	wykonanie: 79.028,00	56,82%
------------------	----------------------	--------

- zasiłki szkolne:

plan: 3.100,00	wykonanie: 1.860,00	60,00%
----------------	---------------------	--------

Dział 855 RODZINA

plan: 85.369.476,00	wykonanie: 84.937.913,94	99,50%
---------------------	--------------------------	--------

Rozdział 85501 – Świadczenia wychowawcze

plan: 66.200.000,00	wykonanie: 66.061.850,28	99,79%
---------------------	--------------------------	--------

§ 3110 Świadczenia społeczne.

plan: 65.642.040,00	wykonanie: 65.508.694,27	99,80%
---------------------	--------------------------	--------

Koszty obsługi świadczenia wychowawczego i wdrażania ustawy

plan: 557.960,00	wykonanie: 553.156,01	99,14%
------------------	-----------------------	--------

w tym:**§ 4010 - wynagrodzenia osobowe pracowników**

plan: 325.160,00	wykonanie: 325.159,19
------------------	-----------------------

§ 4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne

plan: 27.186,00	wykonanie: 27.185,19
-----------------	----------------------

§ 4110 – składki na ubezpieczenia społeczne

plan: 61.700,00	wykonanie: 58.249,16
-----------------	----------------------

§ 4120 – składki na Fundusz Pracy

plan: 8.800,00	wykonanie: 7.729,97
----------------	---------------------

§ 4210 – zakup materiałów

plan: 21.200,00	wykonanie: 21.200,00
-----------------	----------------------

§ 4260 – zakup energii

plan: 12.000,00	wykonanie: 12.000,00
-----------------	----------------------

§ 4270 – zakup usług remontowych

plan: 2.400,00	wykonanie: 2.400,00
----------------	---------------------

§ 4280 – zakup usług zdrowotnych

plan: 1.000,00	wykonanie: 1.000,00
----------------	---------------------

§ 4300 – zakup usług

plan: 32.960,00	wykonanie: 32.910,16
-----------------	----------------------

§ 4360 – zakup usług telekomunikacyjnych

plan: 3.600,00	wykonanie: 3.600,00
----------------	---------------------

§ 4400 – opłaty czynszowe

plan: 45.650,00	wykonanie: 45.650,00
-----------------	----------------------

§ 4440 – odpis na ZFŚS

plan: 13.954,00	wykonanie: 13.952,34
-----------------	----------------------

§ 4700 – szkolenia pracowników

plan: 2.350,00	wykonanie: 2.120,00
----------------	---------------------

§ 4110, 4120 – Składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy.

plan: 69.700,00	wykonanie: 65.771,50	94,36%
-----------------	----------------------	--------

§ 4440 – Odpis na ZFŚS

plan: 12.403,00	wykonanie: 12.402,08	99,99%
-----------------	----------------------	--------

§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia.

plan: 4.920,00	wykonanie: 3.725,95	75,73%
----------------	---------------------	--------

§ 4300 – Zakup usług pozostałych.

plan: 62.254,00	wykonanie: 55.075,01	88,47%
-----------------	----------------------	--------

§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telefonii stacjonarnej.

plan: 1.800,00	wykonanie: 1.800,00	100,00%
----------------	---------------------	---------

§ 4610 – Koszty egzekucji komorniczej.

plan: 1.400,00	wykonanie: 28,08	2,00%
----------------	------------------	-------

§ 4700 – Szkolenie pracowników.

plan: 1.000,00	wykonanie: 569,00	56,90%
----------------	-------------------	--------

Rozdział 85504 – Wspieranie rodziny

plan: 2.937.738,00	wykonanie: 2.911.390,46	99,10%
--------------------	-------------------------	--------

- finansowane przez Gminę -	696.620,46	
-----------------------------	------------	--

- finansowane przez budżet państwa -	2.214.770,00	
--------------------------------------	--------------	--

w tym:

świadczenia społeczne w ramach programu „Dobry Start”

plan: 2.157.600,00	wykonanie: 2.138.250,00	99,10%
--------------------	-------------------------	--------

wynagrodzenia osobowe:

plan: 202.560,00	wykonanie: 202.160,00	99,80%
------------------	-----------------------	--------

dodatkowe wynagrodzenie roczne

plan: 10.576,00	wykonanie: 10.575,68	100,00%
-----------------	----------------------	---------

poходne od wynagrodzeń:

plan: 42.718,00	wykonanie: 40.795,68	95,50%
-----------------	----------------------	--------

odpis na ZFŚS

plan: 6.202,00	wykonanie: 6.201,04	100,00%
----------------	---------------------	---------

zakup materiałów			
plan: 9.164,00	wykonanie:	9.164,00	100,00%

zakup usług przez jst od innych jednostek			
plan: 503.698,00	wykonanie:	499.124,06	99,09%

Opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

zakup usług pozostałych			
plan: 5.220,00	wykonanie:	5.120,00	98,08%

Rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne.

plan: 79.978,00	wykonanie:	76.127,32	95,18%
-----------------	------------	-----------	--------

§ 413 Składki na ubezp. zdrowotne

plan: 79.978,00	wykonanie:	76.127,32	95,18%
-----------------	------------	-----------	--------

Składki na ubezp. zdrowotne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekunów i specjalny zasiłek opiekuńczy.

IV. Charakterystyka świadczeniobiorców w Gminie Pszczyna w zakresie pomocy społecznej

Tabela nr 1 prezentuje liczbę osób i rodzin, które w 2020 roku zostały objęte pomocą społeczną na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej niezależnie od rodzaju i formy świadczeń.

Tabela nr 1 – Liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną w 2020 roku

2020 rok	
liczba rodzin	500
liczba osób w rodzinach	879
liczba osób, którym przyznano świadczenie decyzją	539
rodziny objęte wyłącznie pracą socjalną	34

Tabela nr 2 – Struktura świadczeniobiorców pomocy społecznej w 2020 roku

Przyczyny udzielenia pomocy	Liczba gospodarstw
ubóstwo	312
bezdomność	49
potrzeba ochrony macierzyństwa	25
bezrobocie	167
niepełnosprawność	210
długotrwała lub ciężka choroba	263
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	128
w tym:	
rodziny niepełne	57
rodziny wielodzietne	13
alkoholizm	33
narkomania	8
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	19

Tabela nr 3 - Analiza świadczeniobiorców pomocy społecznej w Gminie Pszczyna

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin objętych pomocą (zasiłki i pomoc w naturze)	1558	781	613	508	500
Rodziny objęte tylko pracą socjalną	58	105	78	44	34
Rodziny otrzymujące zasiłek celowy w tym:	716	719	413	369	364
Rodziny otrzymujące zasiłek celowy specjalny	194	152	109	104	103

W 2020 roku na 500 rodzin otrzymujących zasiłki i pomoc w naturze (finansowane z budżetu gminy jak i z budżetu państwa) 261 to rodziny o dochodach poniżej kryterium ustawowego, co oznacza, że w 2020 r. zgłosiło się z terenu naszej gminy 261 rodzin, które otrzymywały stałą, comiesięczną bądź jednorazową pomoc pieniężną w postaci zasiłku celowego (realizacja z budżetu gminy) na bieżące funkcjonowanie rodziny. Z tej formy pomocy korzystają w miarę systematycznie osoby samotne, od kilku lat zarejestrowane jako osoby bezrobotne w PUP, dla których często obok dochodów uzyskiwanych z pracy w szarej strefie jest to jedyne źródło utrzymania, a także rodziny bez dochodów lub których dochody są na tyle niskie, iż nie pozwalają im na bieżące utrzymanie.

Pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dla osób dorosłych tego potrzebujących jest realizowana przez Ośrodek w formie obiadu w Restauracji „Sułtan”. W roku 2020 ogółem korzystało z jednego posiłku 8 osób.

Jak można zauważyć po analizie powyższej tabeli liczba rodzin objętych pomocą społeczną znacznie spadła – sytuacji takiej upatrujemy we wprowadzonym w 2016 roku programie 500+. Wiele rodzin bowiem, uzyskując świadczenie z tego programu, postanowiło nie korzystać z pomocy społecznej, ale i nie podejmować żadnej aktywności zawodowej.

V. Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie w 2020 r.

1. Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej funkcjonuje jako jeden z działów Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie od marca 2006 roku.

Zadaniem Klubu jest przede wszystkim wspieranie osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z terenu Gminy Pszczyna. Formuła Klubu ma umożliwić wzrost aktywności życiowej, wyzwolenie się z bierności i uzyskanie narzędzi do samodzielnego radzenia sobie z trudnościami, na jakie napotykają osoby długotrwale bezrobotne.

Głównym celem KIS jest:

- minimalizowanie skutków bezrobocia,
- promowanie aktywności i przedsiębiorczości społecznej,
- przygotowanie do podjęcia zatrudnienia np. w ramach prac społecznie użytecznych,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- pomoc w wychodzeniu z izolacji i osamotnienia.

Klub Integracji Społecznej w Pszczynie spełnia wiele funkcji:

- oferuje poradnictwo z zakresu informacji zawodowej oraz dostępności szkoleń zawodowych w Gminie Pszczyna,
- udostępnia fachową bibliotekę,
- oferuje nieodpłatny dostęp do Internetu i telefonu w celu poszukiwania pracy,
- pomaga w przygotowaniu profesjonalnych aplikacji zawodowych oraz umożliwia napisanie ich na komputerze,
- oferuje dostęp do aktualnych ofert pracy oraz szkoleń i kursów podnoszących lub uzupełniających kwalifikacje zawodowe.

Konsultacje indywidualne dla osób bezrobotnych realizowane w Klubie Integracji Społecznej

W Klubie prowadzone są konsultacje indywidualne dla osób bezrobotnych skierowanych na zajęcia aktywizacyjne przez pracowników socjalnych OPS. W roku 2020 działania te były kontynuowane. Klub w roku 2020 zrealizował 65 konsultacji indywidualnych dla 57 osób, mających na celu pomoc osobie bezrobotnej w znalezieniu zatrudnienia. Po przeanalizowaniu bieżącej sytuacji osoby bezrobotnej oraz wcześniejszych doświadczeń zawodowych, jej zasobów i ograniczeń dla każdej osoby bezrobotnej tworzona jest indywidualna ścieżka działań prozatrudnieniowych, a także w razie potrzeby ścieżka edukacyjno-szkoleniowa. Z każdą osobą

bezrobotną analizowane są dostępne oferty pracy, tworzone są plany kolejnych działań, wzmacniana jest motywacja klienta i samoocena. W razie potrzeby tworzone są aktualne dokumenty aplikacyjne. KIS udziela także pomocy w korzystaniu z komputera i Internetu. Osoby korzystające z indywidualnych konsultacji otrzymują też propozycję podjęcia prac społecznie użytecznych bądź też podjęcia szkoleń zawodowych czy staży np. w ramach projektu unijnego realizowanego przez OPS.

Znacznym ograniczeniem w funkcjonowaniu KIS była sytuacja pandemii w Polsce i odgórne decyzje wstrzymujące wszelkie zajęcia, które wymagały bezpośredniego kontaktu z klientami Ośrodka.

2. Prace społecznie użyteczne

Począwszy od roku 2007 Ośrodek Pomocy Społecznej wdraża prace społecznie użyteczne. Prace społecznie użyteczne to forma wsparcia skierowana do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Prace te odbywają się bez nawiązania stosunku pracy ani umowy o pracę. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Prace te mogą być wykonywane w wymiarze do 10 godzin tygodniowo.

Za wykonywanie pracy w ramach prac społecznie użytecznych przysługuje świadczenie z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych.

Uczestnictwem w tej formie aktywizacji w roku 2020 objętych zostało 14 osób bezrobotnych. Podjęły one zatrudnienie w ramach prac na terenie pszczyńskich instytucji publicznych.

3. Punkt Interwencji Kryzysowej

W roku 2020 w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie funkcjonował Punkt Interwencji Kryzysowej, w którym udzielano poradnictwa dla rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty.

Problemy, z jakimi zgłaszają się klienci do Punktu, to głównie problemy przemocy domowej i często z nimi powiązane problemy alkoholowe w rodzinie. Pojawiali się również klienci z inną kategorią problemów związanymi z zaburzeniami funkcjonowania rodziny. Zaburzenia te miały związek z dysfunkcjami typu rozwód, separacja, niewydolność wychowawcza rodziców, długotrwałe bezrobocie, zdrada w związku, choroba psychiczna w rodzinie, rodzina niepełna.

Osoby uzależnione są motywowane do leczenia odwykowego czy też uczestnictwa w grupach AA, zaś osoby współuzależnione do wzięcia udziału w terapii dla osób współuzależnionych.

4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

W Krajowym Programie Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie przyjęto następującą definicję przemocy w rodzinie: „*Przemoc domowa, zwana też przemocą w rodzinie, jest to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie, skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste powodujące cierpienie i szkody*”.

Jeśli opisane wyżej zjawisko pojawia się u rodzin lub osób sporządzona zostaje „Niebieska Karta” „Niebieska Karta” jest formularzem opisującym sytuacje, w których dochodzi do przemocy w rodzinie, a także działania podejmowane na rzecz osoby poszkodowanej. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje w przypadku powzięcia, w toku prowadzenia czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Po wypełnieniu „Niebieska Karta” jest przekazywana do przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z siedzibą w Pszczynie przy ul. Kilińskiego 5a. Przewodniczący może powołać grupę roboczą w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany zarządzeniem nr SG.0050.148.2011 Burmistrza Pszczyny z dnia 02.08.2011 roku. W składzie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie znajdują się przedstawiciele następujących instytucji:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczynie
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pszczynie
3. Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego w Pszczynie
4. Komenda Powiatowa Policji w Pszczynie
5. Prokuratura Rejonowej w Pszczynie
6. Sąd Rejonowy w Pszczynie
7. SPZOZ w Pszczynie
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pszczynie
9. Ośrodek Matka Boża Różańcowa w Pszczynie

Kadencja zespołu trwa pięć lat. Zespół Interdyscyplinarny spotyka się nie rzadziej niż raz na trzy miesiące wyznaczając harmonogram prac i zadań dla grup roboczych oraz omawia zagadnienia przemocy w oparciu o bieżące sprawy.

W 2020 roku miały miejsce 3 posiedzenia Zespołu w dniach:

- 17.06.2020 r., 11.09.2020 r., 11.12.2020 r. zatem zgodnie z zapisami ustawowymi – nie rzadziej niż raz na 3 miesiące. Jednakże posiedzenia Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego planowane na 20.03.2020 r. nie odbyło się z uwagi na zagrożenie COVID-19 i ogłoszony stan pandemiczny w kraju.

W 2020 roku liczba „Niebieskich Kart”, które wpłynęły do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego to 88, a liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” to 70.

W 2020 roku Gminny Zespół Interdyscyplinarny zakończył 76 postępowań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

Tabela nr 4 - Ilość Niebieskich Kart sporządzona przez instytucje do tego uprawnione

Lp.	Instytucja wypełniająca NK	Ilość wypełnionych NK
1.	KPP	75
2.	OPS	11
3.	PCPR	1
4.	GKRPA	0
5.	Szkoły/Przedszkola	1
6.	Służba zdrowia	0

W 2020 roku działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Pszczynie ze względu na zagrożenie COVID-19 i ogłoszony w kraju stan pandemiczny ograniczała się do działań niezbędnych jednakże w pełni nakierowanych na zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa osób i rodzin będących dotkniętych przemocą. Praca grup roboczych odbywała się zdalnie za pomocą urządzeń telefonicznych, w sytuacjach tego wymagających spotkania odbywały się w siedzibie OPS jak dotychczas, jednak w pełnym reżimie sanitarnym oraz przy zachowaniu wszelkich zaleceń. Ze względu na sytuację w Polsce w 2020 r. zawieszona była działalność dyżuru psychologa, który jak w latach ubiegłych pełnił dyżur w każdą środę przyjmując osoby doznające przemocy.

5. Klub Seniora

W styczniu 2016 roku w ramach projektu socjalnego „Aktywizacja i integracja seniorów poprzez działalność Klubu Seniora” utworzony został Klub Seniora. Projekt był odpowiedzią na zwiększającą się liczbę osób starszych oraz prowadzoną politykę senioralną, która ma za zadanie kształtowanie warunków godnego i zdrowego starzenia się.

Głównym celem projektu było stworzenie osobom starszym miejsca i warunków do spotkań, w trakcie których mogą ciekawie spędzać wolny czas, zaspokoić potrzeby psychofizyczne i edukacyjne. Kładziony był nacisk na zdrowy tryb życia oraz promowanie aktywności fizycznej, stanowiącej fundament dobrego zdrowia i umożliwiającej zachowanie sprawności i samodzielności w zakresie samoobsługi w dłuższej perspektywie. Podejmowane działania o charakterze edukacyjnym zmierzały do wzrostu umiejętności w zakresie wartościowego spędzania czasu wolnego oraz do mobilizowania seniorów do aktywności poza miejscem zamieszkania, a tym samym podnoszenia jakości życia. Finalnym celem projektu było budowanie i utrzymywanie relacji społecznych oraz pobudzanie aktywności seniorów i dążenie do ich aktywności na rzecz społeczności lokalnej. W tym celu, podejmowane były działania z zakresu m.in. integracji międzypokoleniowej, służące wzajemnej wymianie doświadczeń i inspirowaniu do aktywności. Klub Seniora organizował zajęcia integracyjne, spotkania ze specjalistami i pasjonatami różnych dziedzin wiedzy, warsztaty pobudzające twórczość, zajęcia o tematyce zdrowotnej, kulinarnej, zajęcia sportowe oraz różnorakie wyjścia i wyjazdy. Kierowano się głównie potrzebami naszych beneficjentów i w tym celu starano się dostosować plan działań do ich oczekiwań i zainteresowań.

Seniorzy uczestnicy projektu zgłaszali potrzebę rozwoju formuły Klubu Seniora, aby Klub stał się docelowo stałym miejscem, w którym w szerokim zakresie godzinowym seniorzy będą mogli się spotykać i realizować swoje potrzeby integracyjne.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczynie przygotował projekt i został wystosowany wniosek do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej o dofinansowanie utworzenia Klubu Seniora w ramach Programu Senior+ oraz zaplanowano środki własne z budżetu Gminy Pszczyna, dzięki czemu powstał Klub Seniora Senior+

Dodatkowo również w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego RPO Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pod nazwą "Klub Seniora w Pszczynie" Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczynie w 2020 roku przygotował wniosek, dzięki któremu finalnie gmina Pszczyna otrzymała dofinansowanie na jego realizację.

Całkowity koszt realizacji projektu to: 548.400 zł, termin realizacji to: 01.01.2021-31.12.2022, teren realizacji: Gmina Pszczyna.

Celem głównym projektu jest wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu osób i grup doświadczających wykluczenia społecznego. Grupę docelową stanowią osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, biernie zawodowe, w wieku powyżej 60 roku życia.

6. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Ośrodek realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), którego celem jest wsparcie osób i rodzin w najtrudniejszej sytuacji materialnej poprzez pomoc żywnościową.

W 2020 roku z pomocy żywnościowej skorzystało 760 osób. Łączna ilość rozdysponowanej żywności to 43,37 ton, co objęło 6080 paczek żywności.

7. Projekt unijny „Sprawniej i lepiej - wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Pszczynie”

Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Wartość projektu to 421.610 zł. Projekt odbywa się bez wkładu własnego gminy, czyli w 100% finansowany jest ze środków zewnętrznych. Okres realizacji projektu to 01.09.2019 r. - 31.03.2021 r.

Celem głównym projektu jest wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Pszczynie polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od świadczenia pracy socjalnej oraz usług socjalnych w okresie od 01.09.2019 r. do 31.03.2021 r. Wdrożenie zmian skutkuje poprawą obsługi osób zgłaszających się do ośrodka pomocy społecznej, zoptymalizowaniem wykorzystania kompetencji pracowników Ośrodka, a tym samym kreowanie wizerunku instytucji publicznej przyjaznej członkom społeczności lokalnej. Realizacja projektu przyczyniła się do osiągnięcia celu szczegółowego Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój zdefiniowanego jako Wzmocnienie potencjału instytucji działających na rzecz włączenia społecznego w następujący sposób:

1) zmiana organizacji pracy Ośrodka, w tym zmiana w strukturze organizacyjnej, co przyniosło następujące efekty:

- a) poprawa funkcjonowania systemu wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
- b) oddzielenie pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz świadczenia usług socjalnych,
- c) utworzenie stanowiska ds. pierwszego kontaktu (stanowisko rotacyjne wśród pracowników Ośrodka),
- d) utworzenie Działu Świadczeń Socjalnych,
- e) utworzenie Działu Pracy Socjalnej
- f) utworzenie Działu Usług.

2) projektodawca w ramach projektu wdrożył w Ośrodku Pomocy Społecznej w Pszczynie nowy system organizacyjny, o którym mowa w art. 110a ustawy o pomocy społecznej oraz zapewnił wykorzystanie rozwiązań modelowych oddzielenia procedury administracyjnej przyznawania świadczeń pomocy społecznej od pracy socjalnej, w oparciu o Zasady wdrażania uprawnień organizacyjnych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz Model realizacji usług o określonym standardzie w gminie.

Proces wdrażania zmian oparty został na modelu partycypacji pracowniczej, co w praktyce oznacza udział pracowników w każdym etapie realizacji projektu oraz realny wpływ na jego przebieg, tj. od momentu planowania zmian, wyznaczania kierunków i rozwiązań po pełne wdrożenie wypracowanych rozwiązań. Tym samym pracownicy zyskali możliwość udziału w wyjazdowych warsztatach konsultacyjnych, indywidualnych i grupowych konsultacjach prowadzonych w miejscu pracy, zespołach zadaniowych (powoływanych doraźnie w sytuacji stwierdzenia ryzyka opóźnień problemów we wdrażaniu zmian organizacyjnych) jak również poprzez zgłaszanie wszelkich uwag i sugestii kadrze zarządzającej jak i zewnętrznemu ekspertowi.

8. Projekt Unijny „Droga do zmiany”

W 2020 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Pszczynie realizowany był projekt partnerski z Powiatem Pszczyńskim - Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pszczynie współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego pod nazwą "Droga do zmiany". Projekt ten rozpoczął się 01.01.2018 r. i zakończył 31.12.2020 r. (pierwsza edycja odbyła się w okresie od 01.01.2018 r. do 30.06.2019 r.; druga edycja projektu była realizowana w okresie od 01.07.2019 r. do 31.12.2020 r.).

W 2020 roku wsparciem w ramach projektu objętych zostało 20 osób, w tym dwoje dzieci z niepełnosprawnościami.

Uczestnikami projektu były osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego.

Celem projektu był wzrost poziomu aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców i mieszkank Gminy Pszczyna, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych w oparciu o dobrane formy wsparcia będące wynikiem przeprowadzonej szczegółowej analizy i diagnozy potrzeb osób objętych wsparciem. W ramach projektu wdrażane były programy aktywnej integracji w oparciu o kompleksowe działania, których zastosowanie prowadzi do zwiększenia zdolności do zatrudnienia i integracji społeczno-zawodowej osób i grup doświadczających wykluczenia społecznego.

Uczestnicy mieli zapewnione wsparcie w ramach instrumentów aktywnej integracji pod kątem społecznym, zdrowotnym, edukacyjnym i zawodowym, w zależności od zdiagnozowanych problemów i deficytów.

W roku 2020 zrealizowano następujące działania:

1. Działania środowiskowe dla uczestniczek i uczestników projektu oraz ich otoczenia, w tym: wyjazd do Muzeum Śląskiego w Katowicach, wyjazd do Palmiarni w Gliwicach oraz Willi Caro w Gliwicach, wyjazd na kulig do Wisły, wyjazd do Beskidzkiego Domu Zielin „Przytulnia” w Brennej, wyjazd do Chaty Chlebowej w Górkach Małych, rejs statkiem po Kanale Gliwickim, wyjazd do Zamku w Pławniowicach, wyjazd do Cieszyna.
2. Kurs komputerowy ECDL e-Obywatel.
3. Zajęcia Aqua Fitness na Basenie w Goczałkowicach Zdroju w ramach działań prozdrowotnych.
4. Konsultacje indywidualne „Tworzenie wizerunku zewnętrznego dla potrzeb poprawnego prezentowania się na rynku pracy oraz w społecznym”.
5. Staże zawodowe dla osób w wieku aktywności zawodowej, planujących powrót na rynek pracy (na staże skierowano 4 osoby).
6. Indywidualne zajęcia relaksacyjne.
7. Działanie animacyjne „Zostając w domu jestem kreatywny”.
8. Działania w ramach Edukacji dla zdrowia, w tym spotkania indywidualne i grupowe ze specjalistami takimi jak dietetyk, psycholog, rehabilitant oraz zajęcia w terenie z instruktorem Nordic Walking.
9. Indywidualnie dobrane terapie dla dzieci z niepełnosprawnościami, takie jak: Biofeedback, Arteterapia, zajęcia logopedyczne, których wdrażanie poprzedzone było przeprowadzeniem analizy i diagnozy psychopedagogicznej.

10. Konsultacje indywidualne „Nabycie umiejętności świadomego budowania wizerunku”.
11. Wyjazdowa sesja socjoterapeutyczna „Projektuję i realizuję”.
12. Indywidualne zajęcia aktywizujące „Plan Aktiv”.
13. Indywidualne wsparcie w zakresie rehabilitacji ruchowej.
14. Ergoterapia – zestawy kreatywne do samodzielnego wykonania w domu.
15. Spotkania w ramach grupy samopomocowej w celu zwiększenia poziomu integracji społecznej i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Z uwagi na sytuację epidemiczną część planowanych form wsparcia nie mogło zostać zrealizowanych, natomiast formy wsparcia, które udało się przeprowadzić realizowane były w formie indywidualnych spotkań ze specjalistami z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego.

9. Wolontariat

Od października 2018 roku prowadzony jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczynie wolontariat, w ramach projektu socjalnego „Wolontariat lokalny - pomoc i wsparcie dla osób starszych i niepełnosprawnych”. Projekt ten jest odpowiedzią na zwiększającą się liczbę osób starszych i niepełnosprawnych w społeczeństwie.

Polityka społeczna wobec osób starszych ma na celu te działania, które w sposób planowy i celowy mają wpłynąć na poprawę sytuacji życiowej starszych ludzi. Dotyczy to oświaty, kultury, ochrony zdrowia, organizacji czasu wolnego, ochrony pracy ludzi starszych, pomocy obłożnie chorym, pracy socjalnej z osobami starszymi, kształtowania odpowiednich warunków mieszkaniowych, pomocy instytucjonalnej oraz warunków materialnych seniorów. Osoby starsze i niepełnosprawne powinny posiadać prawo do kształtowania hierarchii własnych potrzeb, samostanowienia i decydowania o swojej przyszłości. Jedną z form pomocy, jaką można udzielić rodzinom na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych jest objęcie pomocą w formie wolontariatu.

Głównym celem wolontariatu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, izolacji i samotności osób starszych poprzez zaangażowanie ludzi dobrej woli do świadomej, dobrowolnej i nieodpłatnej pomocy na ich rzecz. Wolontariat może być odpowiedzią na potrzeby podopiecznych, takie jak: obecność drugiego człowieka, wsparcie w drobnych czynnościach dnia codziennego. Może być sposobem na życie dla osób poszukujących dla siebie miejsca i nowych zadań, które chcą czuć się potrzebne.

Projekt adresowany jest do osób starszych, niepełnosprawnych mieszkających na terenie Gminy Pszczyna. Do projektu są zakwalifikowane osoby, które pisemnie potwierdziły chęć uczestnictwa. Udział w wolontariacie jest bezpłatny zarówno dla uczestników jak i wolontariuszy. Wolontariat

jest prowadzony przez pracowników socjalnych OPS w Pszczynie, wolontariuszy oraz specjalistów zaangażowanych na zasadzie dzielenia się doświadczeniami.

W roku 2020 do projektu przystąpiło 4 wolontariuszy, którzy swoją pomocą wsparli 4 osoby starsze.

10. Świadczenia rodzinne

Ośrodek realizuje zadania zlecone z ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zadanie to zostało przekazane Ośrodkowi na podstawie upoważnień wydanych przez Burmistrza Pszczyny. Z tych świadczeń w roku 2020 co miesiąc średnio korzystało 1.983 rodziny, a przeciętna wysokość świadczenia przypadającego na rodzinę to 557 zł. Składki emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego opłacano średnio co miesiąc za 121 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, za 19 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy oraz za 3 osoby pobierające zasiłek dla opiekunów.

11. Fundusz alimentacyjny

Ośrodek realizuje zadania zlecone z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zadanie to zostało przekazane Ośrodkowi na podstawie upoważnień wydanych przez Burmistrza Pszczyny. Z tych świadczeń w roku 2020 co miesiąc średnio korzystało 164 rodziny, w których było średnio 237 osób uprawnionych do alimentów. Przeciętna wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego to 401 zł miesięcznie.

12. Stypendia i zasiłki szkolne

Ośrodek realizuje zadanie: stypendia i zasiłki szkolne na podstawie upoważnienia wydanego przez Radę Miejską w Pszczynie. W roku 2020 ze stypendiów szkolnych skorzystały 72 rodziny w których znajdowało się 139 dzieci. W tym czasie przyznano 3 zasiłki szkolne dla ucznia szkoły podstawowej.

13. Świadczenie wychowawcze Program „Rodzina 500 plus”

Ośrodek na podstawie wydanego upoważnienia Burmistrza Pszczyny realizuje Program „Rodzina 500 plus”. W roku 2020 w Gminie Pszczyna została wykorzystana dotacja z budżetu państwa w kwocie 66.061.850,28 zł. Ze świadczenia wychowawczego skorzystało 10.877 dzieci i wypłacono 131.634 świadczenia.

14. Świadczenie „Dobry Start”

W roku 2020 Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał kolejne zadanie do realizacji jakim jest świadczenie „Dobry Start”. Przysługuje ono raz w roku na rozpoczynający się rok szkolny i skierowany jest do dzieci szkolnych do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące

się w szkole otrzymają to świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia. Program nie obejmuje dzieci realizujących przygotowanie przedszkolne ani w przedszkolu, ani w tzw. "zerówce" prowadzonej w szkole. Nie obejmuje także studentów.

Świadczenie „Dobry Start” to jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł. W 2020 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Pszczynie wypłacono 7.128 świadczeń.

15. Program „Za życiem”

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. W 2020 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Pszczynie wypłacono 5 takich świadczeń w łącznej wysokości 20.000 zł.

16. Oplątek Maltański

W 2020 roku po raz szósty został zorganizowany „Oplątek Maltański”. Z uwagi na sytuację pandemiczną zmienił on swoją formułę i w grudniu, w tygodniu przedświątecznym zostało rozdysponowanych 90 paczek dla 90 osób. "Oplątek Maltański" w Pszczynie jest elementem prowadzonej przez Zakon Maltański na terenie całego kraju akcji spotkań wigilijnych dla osób potrzebujących.

17. Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie w okresie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 w 2020 roku

- Ośrodek od początku pandemii otrzymuje z SANEPIDu listy osób znajdujących się w kwarantannie lub w izolacji. Na podstawie tych list i podanych numerów telefonów pracownicy Ośrodka dzwonią do każdej z tych osób z propozycją pomocy. Liczba wykonanych telefonów w 2020 roku to ok. 4000. Część z tych osób kwalifikowała się do pomocy;

- Ośrodek w listopadzie 2020 nawiązał współpracę z Fundacją im. Józefa Fettera z Warszawy w ramach projektu „Pora na Seniora”. Celem akcji było wsparcie seniorów w okresie świątecznym, którzy pozostają samotni. Grupą docelową akcji byli seniorzy powyżej 65 roku życia mieszkający samotnie lub samotne małżeństwa seniorów bez rodzin i wsparcia w życiu codziennym. Dzięki sponsorowi firmie Zielona Energia.com Klimczyk, Fonfara spółka jawna z Częstochowy udało się zorganizować paczki świąteczne dla 38 samotnych seniorów oraz 2 małżeństw. Każdy z seniorów

otrzymał paczkę, która zawierała podstawowe produkty żywnościowe, słodczyce, środki czystości, odzież, pościel, koce, ręczniki, materac;

- Od 20.10.2020 OPS realizuje program „Wspieraj Seniora”, udzielając wsparcia na rzecz seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domach. Pracownicy OPS obsługują i weryfikują zgłoszenia seniorów do programu oraz koordynują pracę wolontariuszy, którzy świadczą pomoc na rzecz seniorów.

Zakres świadczeń wolontariusza objął wykonywanie czynności na rzecz osób starszych w szczególności: robienie zakupów zgodnie z przekazaną przez seniorów listą obejmującą artykuły żywnościowe, środki higieniczne, środki czystości oraz leki, a także załatwianie spraw życia codziennego, wynoszenie śmieci, wyprowadzanie psa, załatwianie spraw urzędowych, podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań, towarzyszenie oraz wspólne spędzanie czasu;

- W grudniu 2020 Ośrodek brał udział w akcji „#TVN Pomagajmy Sobie” we współpracy ze Śląskim Bankiem Żywności. Posiłki przygotowane przez Karcznię Wiejską z Jankowic zostały rozdysponowane 50 najbardziej potrzebującym osobom. Pomocy przy rozwożeniu posiłków do domów potrzebujących udzieliło Wojsko Obrony Terytorialnej Cieszyńskiego Batalionu;

- Ośrodek podjął ścisłą współpracę w realizacji zadań związanych z pandemią ze Strażą Miejską, Referatem Zarządzania Kryzysowego, HKR Grupą Ratowniczą w Pszczynie, jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Pszczyna, Wojskami Obrony Terytorialnej Cieszyńskiego Batalionu, osobami prywatnymi w formie wolontariatu.

VI - Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2021 r.

W zakresie bezdomności

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi stale aktualizowaną listę osób bezdomnych z terenu Gminy Pszczyna. W 2020 roku 49 gospodarstw było dotkniętych problemem bezdomności. Należy jednak w tym miejscu dodać, że Ośrodek Pomocy Społecznej w określaniu osób bezdomnych posiłkuje się ustawą o pomocy społecznej, która mówi, że „osoba bezdomna – to osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”.

Ośrodek Pomocy Społecznej z uwagi na brak takiego zaplecza w Pszczynie kierował osoby bezdomne z Gminy Pszczyna do schronisk dla bezdomnych w Rybniku, Wiśle Małej i Ustroniu. Skutkuje to brakiem bezpośredniego kontaktu z takim bezdomnym, a co za tym idzie niemożnością prowadzenia pracy socjalnej w kierunku wyjścia z bezdomności, natomiast ustawa o pomocy społecznej mówi o możliwości objęcia osoby bezdomnej indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności, polegającym na wspieraniu w rozwiązywaniu jej problemów życiowych, w szczególności mieszkaniowych i rodzinnych oraz pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.

Fakt umieszczenia bezdomnego w schronisku poza Gminą Pszczyna powoduje oderwanie go od środowiska lokalnego – brak kontaktu z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, z rodziną itp. Statystyka mówi, że bezdomni wracają ze schronisk do naszej gminy po zakończeniu sezonu zimowego i nadal są bezdomni. Tę sytuację można nazwać zamkniętym kołem, w którym ani na moment nie ma mowy o ostatecznym i trwałym uregulowaniu sytuacji bezdomnego. Dlatego zasadnym wydaje się być uruchomienie noclegowni bądź schroniska dla bezdomnych, którzy rokują na wyjście ze swojej trudnej sytuacji. Rozwiązaniem mogłaby również być ogrzewalnia, która funkcjonowałaby na terenie Gminy jedynie w okresie zimowym.

W zakresie budownictwa socjalnego

Widzimy nadal konieczność zwiększenia liczby mieszkań socjalnych o obniżonym standardzie, a tym samym o niskich kosztach związanych z jego użytkowaniem.

W zakresie zatrudnienia i wynagradzania kadry Ośrodka

W ocenie Ośrodka należałoby zaplanować dodatkowe środki na podwyższenie pensji jego pracowników. Obecne pensje są na niskim poziomie i są niewspółmierne do wykształcenia i kompetencji pracowników. Dodatkowo pracownicy chętnie dbają o swój rozwój dokształcając się - kończą różnego rodzaju szkolenia, specjalizacje czy też studia podyplomowe. Niestety pensje, jakie obecnie otrzymują przestają być motywujące, zatem aby podnieść motywację do pracy i do dalszego rozwoju należałoby podnieść również uposażenie pracowników, wynagrodzenie bowiem nie powinno jedynie wystarczać na zaspokojenie li tylko podstawowych potrzeb.

Należy nadmienić, że praca pracowników Ośrodka rzeczywiście nie należy do najłatwiejszych. Dodatkowo stale zwiększają się zadania przekazywane Ośrodkowi, co powoduje wzrost wymagań i nakładów, jakie pracownicy muszą ponosić. Takie nakłady pracy i podnoszenie jej jakości winny być godnie wynagradzane. Zawód pracownika socjalnego powoli staje się zawodem deficytowym, co powoduje zmniejszenie podaży osób chętnych podjąć pracę w tym zawodzie i tylko odpowiednio motywujące wynagrodzenie pozwoli na zatrudnienie odpowiedniej liczby osób. Obecnie Ośrodek już ma problemy z naborami na wolne stanowiska – brak kandydatów lub kandydaci z nieodpowiednim wykształceniem. Ostatecznie ta sytuacja spowoduje zagrożenie niewykonywania zadań, które zostały powierzone Ośrodkowi, z powodu braku kadry. Wzrost najniższego wynagrodzenia spowodował, że część pracowników właśnie osiągnęła taki poziom, zarabiając najniższe wynagrodzenie, przy jednoczesnym wyższym wykształceniu, dużej ilości szkoleń i certyfikatów, a tym samym wysokich kompetencji. Pożądanym jest aby kompetencje i umiejętności pracownika szły w parze z jego wynagrodzeniem.

Należy w tym miejscu podkreślić, że środowiska związane z pomocą społeczną, jak i te bezpośrednio zaangażowane w tworzenie standardów w pomocy społecznej od roku 2018 podejmują działania skierowane na polepszenie się warunków pracy i płacy w instytucjach pomocy społecznej. Stale rozważa się podjęcie strajku ogólnokrajowego pracowników pomocy społecznej.